

Bolesław Ginter

Kozłów, pow. Jędrzejów. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 4, 11-12

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

narzędzi siekierowatych, wykonane ze skał krystalicznych. W inwentarzu krzemiennym znajduje się jedno ostrze świderskie (przeżalone), fragment takiego ostrza, ostrze trzoneczkowe bez łuskania spodniego, wiórki „Borki”, zbrojniki mikrolityczne atypowe, rdzenie dwupiętowe małe i średnie, półsurowiec z rdzeni dwupiętowych dużych, rdzenie jednopiętowe mikrolityczne, rylce różnych typów, drapacze w większości odłupkowe, w tym podkrążkowe i krążkowe oraz łączone z rylcami. Bardzo ubogo reprezentowane są w inwentarzu przekłuwacze (2+2?), pazury (1 szt.), noże obrobione i inne formy. Prawie zupełny brak form narzędzi doraźnego użytku oraz silnie zniszczonych w pracy lub wielokrotnie naprawianych, typowych dla wielu podomowych stanowisk mezolitycznych. Inwentarz cechuje stosunkowo wysoki procent narzędzi. Według wstępnej oceny doc. dr R. Schilda skupienie to przedstawia najbogatszy z dotychczas nam znanych zespołów cyklu przemysłowego mazowszańskiego.

Wykop 2, usytuowany na stoku wysoczyzny dla sprawdzenia zagospodarowania tego odcinka terenu stanowiska, nie dostarczył skupienia zabytków, a jedynie pojedynczo rozproszone okazy i potwierdził zebrane w tym zakresie obserwacje na podstawie występowania materiału zabytkowego na powierzchni terenu.

Wykop 3, usytuowany około 70 m na zachód od pierwszego dostarczył dobrze izolowanego skupienia, jednak o nieco innym inwentarzu kulturowym. Inwentarz tego skupienia odpowiada typologicznie zespołom schyłkowo-paleolitycznym, przeważają w nim ilościowo rylce nad drapaczami i brak zupełnie form typowo mezolitycznych, w tym silnie zużytych i wielokrotnie naprawianych narzędzi skrobaczowatych.

Stanowisko zasługuje na dalsze szczegółowe badanie. Na stanowisku nie powinna być prowadzona głęboka orka, jak to miało miejsce dotychczas.

KOZŁÓW, pow. Jędrzejów

Katedra Archeologii Uniwersytetu
Jagiellońskiego w Krakowie

Stanowisko 1

Badania prowadził dr Bolesław Ginter. Finansował Uniwersytet Jagielloński.

Pierwszy sezon badań. Osada z materiałami schyłkowopaleolitycznymi i mezolitycznymi.

Stanowisko położone jest na niskiej wydmie, w dużej części zniszczonej. W obrywie drogi znaleziono ponad 100 wyrobów krzemiennych.

W miejscu najgęstszego występowania artefaktów założono wykop o powierzchni 1 ara. Z terenu wykopu pochodzi ponad 2 600 wyrobów

krzemienych, w głównej mierze skupionych w obrębie krzemienicy o średnicy kilku metrów. Część krzemienicy została uszkodzona. Poza skupieniem wyroby występują w znacznym rozrzedzeniu, stanowią minimalny procent wyrobów odkrytych na terenie wykopu. Materiały zalegają w ogromnej większości w warstwie iluwialnej gleby typu bielcowego; niewielka ich część zalega w warstwie bielicy, pojedyncze okazy we współczesnej próchnicy.

Wśród materiałów mezolitycznych należy wymienić kilkanaście rdzeni, głównie jednopiętowych wiórowych i sto kilkadziesiąt narzędzi z przewagą zbrojników. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowią trójkąty. Występują również pojedyncze tylczaki, półtylczaki, zbrojniki typu Wieliszew i trapezy. Zbrojnikom towarzyszą rylcowce. Z narzędzi innych najliczniejsze grupy stanowią drapacze i wióry retuszowane.

Inwentarz mezolityczny ma charakter mieszaniny różnokulturowej; zapewne, przynajmniej częściowo, jest mieszaniną mechaniczną co najmniej dwóch różnych kultur.

Inwentarz schyłkowopaleolityczny jest znacznie uboższy. Składają się nań narzędzia i ich fragmenty w liczbie kilkunastu, lub ewentualnie parudziesięciu i zapewne część wiórów. Przeważają drapacze, występują również wióry retuszowane i półtylczaki, w pojedynczych wypadkach podwójne. Znaleziono również nieliczne wióry z rdzeni dwupiętowych. Inwentarz ten nawiązuje najbliższej do tradycji madleńskich.

KRAKÓW, ul. Spadzista

Katedra Archeologii Polski
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Stanowisko B

(patrz także: Uzupelnienia 69)

Badania prowadzili doc. dr Janusz K. Kozłowski, dr Henryk Kubiak i mgr Elżbieta Sachse-Kozłowska. Finansował UJ.

Trzeci sezon badań. Stanowisko lessowe z okresu górnego paleolitu.

Kontynuowano badania wykopaliskowe stanowiska górnopaleolitycznego przy ul. Spadzistej. Wykonano szurfy położone na stoku po stronie południowej wzniesienia, na którym znajduje się stanowisko, pomiędzy ostańcem skalnym ze zbadanymi w ub. latach obiektami mieszkalnymi kultury „wschodniograweckiej”, a głównym garbem Wzgórza Bronisławy. Badania te pozwoliły na wyróżnienie szeregu poziomów kulturowych, a mianowicie:

1. W lessie najwyższym, pokrywającym warstwę kulturową „wschodniograwecką”, odkryto dwa poziomy górnopaleolitycznych pracowni krze-